

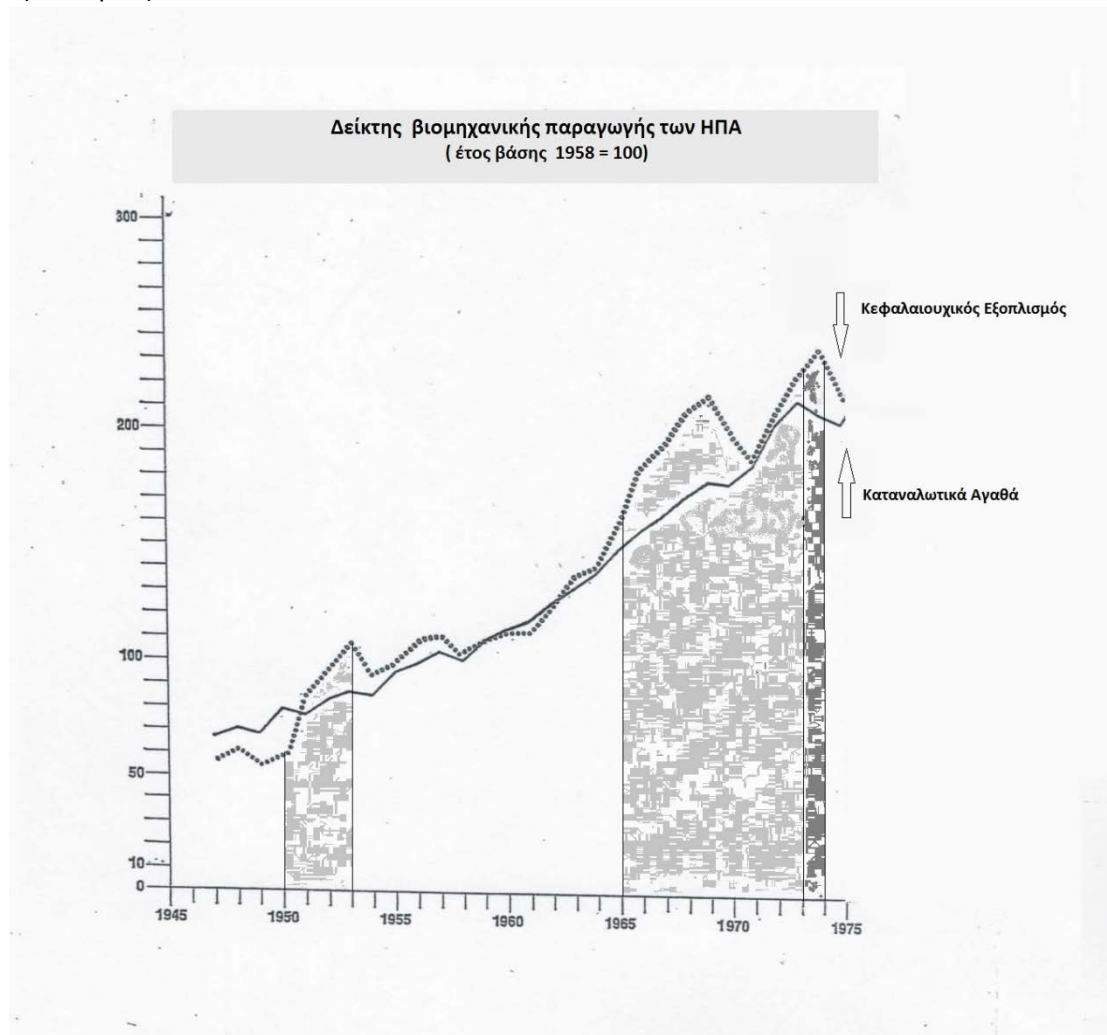
Αναζωπύρωση σεναρίων πολέμου και οικονομική κρίση

Του Δημήτρη Μάρδα

Βουλευτή ΣΥΡΙΖΑ Β' Θεσσαλονίκης

Το 1950, ο πόλεμος της Κορέας αποτελώντας σύρραξη, που εντασσόταν στην περιφέρεια του τότε Ψυχρού Πολέμου, προκάλεσε την ανάταση της πολεμικής βιομηχανίας των ΗΠΑ. Η «Πράξη Παραγωγής Αμυντικού Εξοπλισμού» (Defense production Act) του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, εξουσιοδότησε τον πρόεδρο των ΗΠΑ να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, που θα ενδυνάμωναν την παραγωγή οπλικών συστημάτων.

Οι στρατιωτικές δαπάνες διογκώνονται και κλάδοι της ηλεκτρομηχανικής, όπως και των πρώτων υλών (ασφάλι, χαλκός, αλουμίνιο) γνωρίζουν άνθιση. Η οικονομία του πολέμου οδηγεί σε θεαματικά αποτελέσματα. Η βιομηχανική παραγωγή αυξάνεται κατά 15,7% το 1950 και κατά 8,1% το 1951. (βλ. Πίνακα την εξέλιξη της παραγωγής του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού).

Ο πόλεμος τελειώνει το 1953, προκαλώντας ύφεση το 1954. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ απαντά στην ύφεση με παραδοσιακού τύπου μέτρα (δημόσια έργα κ.λ.π).

Ο πόλεμος του Βιετνάμ, ως συνέχεια εκείνου της Κορέας, αρχίζει σε περίοδο όπου η ισχυρή μεγέθυνση της αμερικανικής οικονομίας παρουσιάζει τάσεις κάμψης. Οι αγορές στρατιωτικού εξοπλισμού αυξάνονται από 49,7 δις δολάρια το 1965, σε 76,3 το 1969, ικανοποιώντας τις ανάγκες του πολέμου. Η εσωτερική διαμάχη όμως στο Κογκρέσο το 1969, για μείωση είτε των στρατιωτικών δαπανών είτε των κοινωνικών καλὰ κρατεί εν μέσω πολέμου του Βιετνάμ, επηρεάζοντας εύλογα την οικονομία. Έτσι, η αμερικανική οικονομία παρουσιάζει σημεία καθίζησης, παρά τις «ενέσεις» στη βιομηχανία λόγω του πολέμου. Το 1970 αποχωρούν από το Βιετνάμ 120 χιλιάδες στρατιώτες του. Η ύφεση στην αμερικανική οικονομία οδηγεί σε αύξηση της ανεργίας στο 6% στις αρχές του 1971.

Το 1971 η αμερικανική οικονομία βιώνει πρωτόγνωρες εξελίξεις. Έτσι, παύει η μετατρεψιμότητα του δολαρίου σε χρυσό, τινάζοντας στην ουσία στον αέρα την πολιτική των σταθερών ισοτιμιών του διεθνούς νομισματικού συστήματος του Bretton Woods. Τα συναλλαγματικά αποθέματα των ΗΠΑ σε χρυσό πέφτουν κάτω από τα 7 δις δολάρια, όταν τα 10 δις δολάρια θεωρούντο ως η κόκκινη γραμμή για την αντιμετώπιση ενός πολέμου. Η τόνωση της οικονομίας που προκαλείται από τον πόλεμο του Βιετνάμ, αντισταθμίζει το νομισματικό σοκ, την πετρελαϊκή κρίση και την καθίζηση της παγκόσμιας ζήτησης.

Έτσι παρουσιάζεται μια βραχυχρόνια αύξηση της παραγωγής εξοπλισμού έως την αποχώρηση των Αμερικανών στρατιωτών από το Βιετνάμ. Η υπογραφή της συμφωνίας κατάπαυσης των εχθροπραξιών λαμβάνει χώρα στις 27 Ιανουαρίου του 1973, περίοδο όπου αρχίζει η αποχώρηση όλων των αμερικανικών δυνάμεων, διαδικασία που όφειλε να ολοκληρωθεί εντός 60 ημερών. Παρόλα αυτά, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να στέλνουν εξοπλισμό και οτιδήποτε προϊόντα χρειάζεται η κυβέρνηση της Νότιας Κορέας και την επόμενη χρονιά. Με την κατάρρευση του μετώπου (1975) και την κατάληψη της Σαϊγκόν από τον στρατό του Β. Βιετνάμ μειώνεται και η παραγωγή οπλικών συστημάτων στις ΗΠΑ (βλ. Πίνακα).

Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, με την πτώση του τείχους του Βερολίνου, (1989), άλλαξε τη μορφή των γεωπολιτικών ανταγωνισμών, με επίκεντρο της Μέση Ανατολή αυτήν τη φορά. Η πρόσφατη αναζωπύρωση εν δυνάμει εστιών πολέμου, που φαίνεται ότι έχει σημείο εκκίνησης πάλι την Άπω Ανατολή, η δοκιμή νέων όπλων (MOAB) και η επιβεβαίωση της αξιοπιστίας των παλαιών (Τόμαχοκ) στη Μέση Ανατολή, δημιουργούν κύμα παραγωγής νέων εξοπλισμών και πωλήσεων παντού.

Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ ανοίγει προοδευτικά όλα τα γνωστά μέτωπα, που απορροφούν εξοπλιστικές δαπάνες, από το Αφγανιστάν έως τη Βόρεια Κορέα. Ουδείς γνωρίζει που θα σταματήσει η νέα του στρατηγική. Αν ο «Μεγάλος Ασθενής», η Τουρκία γίνει μέρος του Μεσανατολικού, λόγω του Κουρδικού ζητήματος και ο άξονας Ιράν-Συρίας-Β.Κορέας ενισχυθεί, οι εξάρσεις σε πωλήσεις οπλικών συστημάτων θα γνωρίζουν νέα άνθιση στις ΗΠΑ, παρά τα ερωτήματα που προκαλεί η διαχείριση του δημόσιου χρέους της χώρας.